

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayan suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1982/247 K A R A R
KARAR NO : 1983/142

Davacı : K.H.

Sanıklar : Yılmaz Ertuncalı ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların 30-4-1970 gününden yaklaşık altı ay kadar önce çeşitli tarihlerde Musevilik dininin bir mezhebi olan Yahova mezhebini söz, kitap ve broşür yolu ile propaganda ve telkinde bulunarak vicdan hürriyetinin korunması hakkındaki kanuna aykırı hareket ettikleri Bursa C. Savcılığınca ileri sürülerek haklarında ilk soruşturma yapılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Bursa Sorgu Hakimliği: 26-6-1970 günü, 1970/109-152 sayı ile; sanıklar hakkındaki son soruşturmanın Bursa Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi: 9-7-1971 günü, esas-1970/150, karar-1971/124 sayı ile; atılı suçun, 6187 sayılı yasa'ya değil, TCK.nun 163/4. maddesine uygun görüldüğü ve laikliğe karşı işlenmiş nitelikteki bu suçun sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan olması,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: 10-8-1972 günü 1972/132-79 sayı ile; suçun işleniş tarihi, işleme yeri, fiilin sıkıyönetim ilânına neden olan fiillerden bulunmaması ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan bir başka dava ile ilgili bulunmaması,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için dosya kendisine gönderilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu: İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi: Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun askeri mahkemelerle adliye mahkemeleri arasında meydana gelen selbi ihtilafları halletme yetkisi olmadığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'de halen teşekkül etmemiş olduğundan, duruşmanın muvakkaten tatiline karar vererek dosyayı askeri savcılığa göndermiştir. D ya Milli Savunma Bakanlığınının 18-Mayıs-1972 gün, 1231-4-72 sayılı yazısı uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi kuruluncaya kadar Askeri Savcılıkta bekletilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 11-4-1983 gün toplantıda geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okuduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Garioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Berhanoğlu'nun Adli Yargı yerin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

.... /

Handwritten signature

Sanıklara atılı suç, 30-4-1970 günü Bursa'da işlenmiştir.

Daha önce ilân edilen sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanıp, kesinleşmeyen davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerinin ve yürürlükteki sıkıyönetim yasa'sının görevle ilgili maddelerinin göz önünde tutulması suretiyle dava konusu eylemlerin değerlendirilmesi gerekir.

İncelenen dosya içeriğinden, sanıklara atılı suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olduğunu gösteren hiç bir belge ve bulguya rastlanmamıştır.

Kaldığı; suçun bir an için sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu düşünülse dahi, 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesinde öngörülen süre dışında işlendiği, 13/b.maddesinde yer alan bağlantı koşulunun olayda gerçekleşmediği belirlendiğinden, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Bursa 2.Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Bursa 2.Ağır Ceza Mahkemesinin 9-7-1971 günlü, esas-1970/150, karar-1971/124 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11-4-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Uye
İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Uye
Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Uye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Uye
Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Uye
Ergun Argon

Ergun Argon

Uye
Nail Yücel

Nail Yücel

ule

S.Y.